U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **F. O.,** proti žalovanému: **Městský soud v Praze,** se sídlem Spálená 2, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 9. 2016, č. j. 11 A 50/2016 - 6, o námitce podjatosti,

takto:

Soudci JUDr. Petr Průcha, Mgr. Jana Brothánková a JUDr. Tomáš Langášek **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 As 241/2016.

Odůvodnění:

Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) usnesením ze dne 21. 9. 2016, č. j. 11 A 50/2016 - 6, odmítl žalobu, prostřednictvím níž se žalobce domáhal přezkoumání sdělení místopředsedkyně městského soudu ze dne 8. 4. 2016, sp. zn. Spr 650/2016 a Spr 620/2016, o tom, že jeho stížnost byla postoupena Ministerstvu spravedlnosti (tj. „lidem, kteří nejsou soudci“). Žalobce trval na tom, že je povinností předsedy soudu objasnit skutečnosti uvedené ve stížnosti.

Usnesení městského soudu napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížností ze dne 26. 9. 2016, o které je u Nejvyššího správního soudu vedeno řízení pod sp. zn. 6 As 241/2016. V podání ze dne 13. 10. 2016, které bylo soudu doručeno dne 14. 10. 2016, uplatnil stěžovatel námitku podjatosti vůči „senátu Průchy“, tj. soudcům šestého senátu Nejvyššího správního soudu JUDr. Petrovi Průchovi, Mgr. Janě Brothánkové a JUDr. Tomáši Langáškovi, který má podle rozvrhu práce projednat a rozhodnout věc vedenou u tohoto soudu pod sp. zn. 6 As 241/2016.

Námitku podjatosti stěžovatel odůvodňuje tím, že šestý senát Nejvyššího správního soudu „*je z řízení ze zákona vyloučen pro jeho poměr k předmětům právních věcí, počínaje upíráním rehabilitací zločinů komunismu*“ v řízení o dalších kasačních stížnostech.

Soudci šestého senátu Nejvyššího správního soudu se k námitce podjatosti dne 19. a 20. 10. 2016 vyjádřili tak, že nemají žádný vztah k věci, účastníkům nebo jejich zástupcům, pro který by byl důvod pochybovat o jejich nepodjatosti.

Při posouzení důvodnosti námitky podjatosti vycházel Nejvyšší správní soud z § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."), podle kterého jsou soudci „*vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*" Podle § 8 odst. 5 věty první s. ř. s. účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitka musí být uplatněna „*do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována.*" (§ 8 odst. 5 věta druhá, třetí a čtvrtá s. ř. s.).

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 odst. 1 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána a postup, jímž je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup zcela výjimečný.

Jde-li o důvody uvedené v první větě § 8 odst. 1 s. ř. s., tak je třeba uvést, že poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci, tedy zejména v případech, kdy by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Vyloučen by byl taktéž i soudce, jenž by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Soudcův poměr k účastníkům či k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, vztahem srdečně přátelským či naopak vzájemně nepřátelským, může jít také o vztah ekonomické závislosti. V nastalém případě ovšem stěžovatel žádný podobný vztah nenamítá.

Jde-li o důvody uvedené ve druhé větě § 8 odst. 1 s. ř. s. (tj. o vyloučení soudce z důvodu jeho podílu na předchozím soudním řízení), smysl a účel tohoto ustanovení spočívá ve vyjádření principu instanční oddělenosti řízení před jednotlivými funkčně příslušnými soudy jako záruky vnitřní nezávislosti soudní soustavy, a tím i práva každého na spravedlivý proces. S ohledem na specifika správního soudnictví je nutno pojem *předchozí soudní řízení* vykládat tak, že tutéž věc nemůže u krajského (městského) soudu a poté u Nejvyššího správního soudu projednávat a rozhodovat stejný soudce. O takový případ však v projednávané věci evidentně nejde, neboť soudci šestého senátu Nejvyššího správního soudu JUDr. Petr Průcha, Mgr. Jana Brothánková a JUDr. Tomáš Langášek se rozhodování v řízení před městským soudem nijak neúčastnili. Stěžovatel také nenamítá, že by se jmenovaní soudci jakkoliv podíleli na vydání rozhodnutí před správním orgánem.

Z obsahu námitky podjatosti vyplývá, že je podána s ohledem na předchozí rozhodovací činnost jmenovaných soudců v jiných řízeních o kasační stížnosti u Nejvyššího správního soudu (ačkoliv stěžovatel tato řízení nijak nespecifikuje). Zde je třeba opětovně poukázat na § 8 odst. 1 větu třetí s. ř. s., v němž je výslovně uvedeno, že „[*d*]*ůvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech*“. Soudce může být vyloučen z projednávání a rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení o nespravedlivosti dřívějšího rozhodnutí.

Lze tedy uzavřít, že námitka stěžovatele neobsahuje žádné skutečnosti, které by bylo možno podřadit pod důvody podjatosti ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s., a ani z vyjádření shora jmenovaných soudců neplyne nic, co by mohlo založit pochybnost o jejich nepodjatosti; tyto skutečnosti nevyplynuly ani ze soudního spisu.

Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že vznesenou námitku podjatosti soudců šestého senátu Nejvyššího správního soudu JUDr. Petra Průchy, Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška neshledal důvodnou.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 5. ledna 2017

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu